

Seg kunde forstaa, at man var cengstelig, hvis det var særligt Bestremænd, som skulde bruge denne Lov, saa kunde man jo sige, hvis man troede særlig ilde om Regjeringen, at de vilde straffe Bentrebefolkningen med ubrugelige Redskaber, men nu er det Høire-mænd, særlig Høiremænd, som maa bekoste de fleste Maal- og Vægtredskaber — Landbefolkningen bruger ikke saa mange af dem. Den vil holde sig til den gamle Vægt og Maal. Der er ikke mange Bønder, som nu have justeret Aenmaal. De have en gammel Tommestof, og det vil jo herefter nu blive en Meterstof; den kunne de købe for 25 eller 50 Ore, og det vil altsaa ikke blive saa farligt. Det er ikke Skik og Brug, at Bønderne nu møde paa Torvet med deres Aenvarer; tidligere i min Egn var det Tilfældet; men da havde de ikke en Gang de større Gaardmænd et justeret Aenmaal, men laante en Aen hos Njebmanden, naar de kom paa Torvet, saa jeg tror altsaa ikke, at vi paa Grund af Beføstningen ved Anskaffelsen af de nye Maal skulle være bange for disse Redskaber. Hvad nu Rummaalene angaar, da vil jeg indrømme, at det kan blive nødvendigt at have Rummaal, skjøndt ikke i den Udstrækning som tidligere, idet man nu køber og sælger Korn efter Vægt, man siger saa mange Pd. Rug eller Havre, og det har derfor ikke saa stor Betydning; men naar der eksisterer de ældre, men endnu brugbare Redskaber, mener jeg ikke, det er saa forfærdeligt at bekoste det ny, der træder i Stedet for det ældre Skjæppemaal, det bliver saa en halv Hektoliter; den Beføstning vil ikke blive saa farlig. (En Stemme: Ja, den vil vel have Form af en Skjæppe). Ja, jeg tror ikke, den vil komme til at se ud som en Digtliste, den vil blive i Form som det nuværende Redskab . . . det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgtreds (C. Ravn) taler saa høit. Jeg vilde ønske, han talte lidt sagtere, det var bedre for Forhandlingerne her . . . Med Hensyn til Justervæsenet vil jeg sige, at jeg for mit Vedkommende efter de foreliggende Oplysninger vil betænke mig to Gange paa at være med til at lade det gaa ind under Staten, hvorved vi vilde faae en ny Stab af Embedsmænd og nye store Bygninger. Nu siger man, at der vil blive meget tabt for dem, naar Loven skal gennemføres i saa kort

Tid; men det er ikke rigtigt, det vil jo være sex Aar, saa det kommer succesfve. Men naar saa de sex Aar ere gaaede, ja saa staa vi der med den store Stab af Embedsmænd og den store Mængde Bygninger, og disse Embedsmænd ville faae meget lidt at bestille nogle Aar efter, saa jeg er slet ikke enig med det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds (Berg) i, at Justervæsenet skal ind under Staten, eller at Form og Størrelse af disse Maale- og Vægtredskaber skal bestemmes ved Lov. Komme vi først hertil, blive vi ikke staaende derved. Dette Lovforslag har allerede affødt to Børn, forinden det skal træde i Kraft. Nu hørte vi af det ærede Medlem for Hjørring Amts 5te Valgtreds (Vertelsen), at han atter havde et Lovforslag staaende paa Stablen, som han gjerne vilde lade løbe af her i dette Møde, nemlig en Lovbestemmelse om, hvorledes Undervisningen skulde indføres i Skolerne. Vi havde tænkt, at vi kunde enes med Kultusministeren om det, men nu skal der ogsaa Lov om det, det er altsaa tre Love. Skal nu denne Lovs Skrafttræden være afhængig af dem, saa vil det sandelig være en rum Tid, inden vi faae Meter-systemet indført. Jeg er overbevist om, at hvis denne Lov ikke bliver gennemført i Aar, saa vil den med Nødvendighed tvinge sig frem. Det er Landbefolkningen, os Andre, der komme til at betale Gildet. De Handlende skulle nok sørge for ved Omsetningen fra fremmed Maal til det hos os gjældende at faae deres Tab erstattede, særlig ved Fern- og Tømmerhandel. F. Ex. ved Fernhandelen bruge vi Pund; men vi bruge tillige Tommemaalet; Stangjern betales ikke alene efter Vægt, men det betales ogsaa i Forhold til den Bredde og Tykkelse, som vedkommende Stang har og efter et Maal, som ikke passer med det, vi hidtil have haft; vi blive nødte til at tage det et Nummer større, og det maa vi betale. Jeg kan ophvise det med et Exempel: Fjor købte jeg Tømmer, og for at faae passende Tykkelse fik jeg Bælter efter Metermaal og maatte selvfølgelig betale Overmaalet, jeg ingen Brug havde for, hvorimod altid tidligere det svenske Tømmer kom i Godmaal, og jeg er overbevist om, at det for Eftertiden vil blive hyppigere og hyppigere at benytte Metermaal, paa Grund af den